

Silkeborg Lærereforenings Budgetinformation

Indledning:

Silkeborg Lærereforening udsender igen i år en Budgetinformation i forbindelse med behandlingen af Silkeborg Kommunes budget 2017. Kredsens Budgetinformation er Silkeborg Lærereforenings indlæg i budgetdebatten om budget 2017 i Silkeborg Kommune.

Vi opfordrer til, at alle deltager i debatten om skolernes budget i Silkeborg Kommune, og vi opfordrer samtidig til, at alle møder frem til budgethøring med byrådspartiernes budgetordførere og stiller spørgsmål til byrådets prioriteringer og deltager i debatten om budgettet på skoleområdet.

Budgethøringen finder sted onsdag den 21. september kl. 19.00 – 21.30 i Medborgerhuset.

Tallene i Silkeborg Lærereforenings Budgetinformation tager udgangspunkt i det foreslåede budget for 2017, og i de planlægningstal, som Silkeborg Kommunes skoleafdeling hvert år udsender som sine budgetforudsætninger for bevilling 41 – skoleområdet.

Silkeborg Lærereforening er klar over, at tallene i budgettet og budgetforudsætningerne kan ændre sig gennem politikernes behandling af budgettet i løbet af efteråret.

Vi glæder os over, at omprioriteringsbidraget er bortfaldet med aftalen for kommunernes økonomi, men er i stedet bekymrede for de 500 millioner kroner årligt frem mod 2020, som kommunerne samlet skal aflevere i form af årlige effektiviseringer. Det er dog positivt, at finansieringstilskuddet bibeholdes.

Vi vil gerne sige tak til skoleafdelingen for et godt og konstruktivt samarbejde.

Helt overordnet mener Silkeborg Lærereforening:

I Silkeborg har vi en god ramme for lærernes arbejde med Silkeborgaftalen, men Silkeborgaftalen sikrer ikke resursetildelingen til skolerne i kommunen.

Det springer os i øjnene, at Silkeborg Kommune opererer med et meget snævert budget. Budgettildelingen sikrer ikke de enkelte skoler en økonomi, der gør, at skolerne kan leve op til folkeskolelovens minimumstimal for undervisningstimer. Budgettildelingen fører til, at skoler har et negativt råderum. En skole uden frie timer og uden et råderum har ingen handlemuligheder. En skole uden frie timer kan ikke leve op til budgettets beskrivelse af vikartimer, supplerende støtteundervisning osv. Skolerne har derfor meget svært ved at overholde budgettet. Med skolestrukturdebatten sidste efterår erkendte politikerne skoleområdet økonomiske problemer - uden dog reelt at løse dem.

Silkeborg Lærereforening noterer med tilfredshed, at fire partier i Midtjyllands Avis den 2. september peger på, at der skal tilføres skolerne flere midler. Der bliver peget på finansieringstilskuddet, som er en del af den økonomiske aftale, som KL og regeringen indgik i foråret. Finansieringstilskuddet på 24 millioner kroner bør bruges til at løfte det økonomiske råderum for skolerne i Silkeborg Kommune.

Endvidere bør Silkeborg Kommune kunne finde ubrugte midler i budgettet, idet Silkeborg Kommune ikke har modtaget det forventede antal flygtninge.

Silkeborg Kommunes udgifter til folkeskolen pr. elev.

[Udg. til folkeskolen \(netto\) pr. elev](#)

Tabel 1

Kommune	2015	2016
Samsø	84.471	86.829
Lemvig	74.062	77.790
Syddjurs	67.595	70.341
Aarhus	66.811	69.691
Herning	64.370	66.913
Ikast-Brande	66.782	65.835
Odder	64.353	65.425
Randers	63.764	64.726
Norddjurs	71.558	64.588
Ringkøbing-Skjern	60.175	64.370
Struer	65.999	63.925
Hedensted	62.292	63.454
Favrskov	61.941	60.557
Viborg	58.714	60.237
Silkeborg	60.448	60.156
Horsens	67.105	59.125
Holstebro	57.944	57.092
Skive	58.315	56.776
Skanderborg	58.465	53.709
Gennemsnit region	63.550	63.628
Gennemsnit land	64.847	64.917

Beløb Silkeborg Kommune skal tilføre for at komme på samme niveau

Tabel 2

2016

Kommune	Beløb i mio. kr.
Samsø	273,5
Lemvig	180,8
Syddjurs	104,4
Aarhus	97,8
Herning	69,3
Ikast-Brande	58,2
Odder	54,0
Randers	46,9
Norddjurs	45,4
Ringkøbing-Skjern	43,2
Struer	38,6
Hedensted	33,8
Favrskov	4,1
Viborg	0,8
Silkeborg	0,0
Horsens	-10,6
Holstebro	-31,4
Skive	-34,7
Skanderborg	-66,1
Gennemsnit region	32,0
Gennemsnit land	45,0

Udvikling 2015 - 2016

Tabel 3

Kommune	i %
Ringkøbing-Skjern	7,0%
Lemvig	5,0%
Aarhus	4,3%
Syddjurs	4,1%
Herning	4,0%
Samsø	2,8%
Viborg	2,6%
Hedensted	1,9%
Odder	1,7%
Randers	1,5%
Silkeborg	-0,5%
Ikast-Brande	-1,4%
Holstebro	-1,5%
Favrskov	-2,2%
Skive	-2,6%
Struer	-3,1%
Skanderborg	-8,1%
Norddjurs	-9,7%
Horsens	-11,9%
Region	0,1%
Hele landet	0,1%

Kommentarer:

Tabel 1: Tallene for 2015 er regnskabstal og for 2016 budgettal.

Tabel 2: Silkeborg Kommune ligger femte nederst i Region Midtjylland, en plads dårligere end sidste år.

Tabel 3: Silkeborg Kommune besluttede en særlig tilførsel til skoleområdet, men den årlige besparelse på 1 % har alligevel medført en negativ vækst på området fra 2015 til 2016.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

Vi konstaterer:

Som det fremgår af tabel 1, er Silkeborg Kommunes udgifter til folkeskolen pr. elev i det foreslåede budget 60.156 kr. Vi anerkender, at Silkeborg Kommune i 2015 tilførte folkeskolen et større beløb, men samtidig betyder den årlige besparelse på 1 %, at der nu er en negativ vækst på skoleområdet. Der er derfor færre lærere der løser opgaven i 2016. Silkeborg Kommunes serviceniveau på skoleområdet er derfor reduceret

Sammenligner man Silkeborg Kommunes serviceniveau med andre kommuner i Region Midtjylland, ligger Silkeborg Kommune stadig lavt på listen.

Silkeborg Lærereforening mener:

Silkeborg Kommune er nødt til at tilføre skoleområdet flere penge for at kunne tilbyde skolerne et økonomisk råderum, der sikrer, at skolerne kan leve op til de forventninger elever og forældre med rette har til elevernes skolegang. Det overordnede problem for Silkeborg Kommune er stadig, **at folkeskolereformen er underfinansieret.**

Silkeborg Kommunes tildelingsmodel

Silkeborg Kommune tildeler folkeskolerne økonomi ved hjælp af en tildelingsmodel. Økonomien fordeles efter en faktorfordeling pr. elev i indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen. De tildelte resurser skal, med undtagelse af lovbestemt specialundervisning, dække al undervisning i folkeskolen.

	Faktortil pr. elev Forår 2017 (7/12)	Faktortil pr. elev Efterår 2017 (5/12)
Grundtildeling	259.941 kr.	
Fase 1 (0. – 3.klasse)	49,20	49,20
Fase 2 (4. – 6.klasse)	54,24	54,24
Fase 3 (7. – 9.klasse)	57,37	57,37

Tabel 4

Skolernes økonomiske råderum - frie timer

Tidligere sikredes skolerne et råderum på 8 timer pr. elev ved, at der tilførtes midler til den enkelte skole, så de havde ekstra timer i forhold til folkeskolelovens minimumstimer for undervisningen i fagene.

I dag har skolerne stadig brug for frie timer eller med andre ord et økonomisk råderum, der ligger ud over de timer, som folkeskoleloven kræver. De frie timer skal bruges til supplerende undervisning, vikarer, to-lærerordninger, pædagogers deltagelse i undervisningen, bibliotekstimer med børn, lejrskoler, kurser og uddannelse af lærere m.v.

Silkeborg Lærereforening har lavet en beregning af råderummet i skoleårene 2015 – 16 og 2016 – 17, som kan ses af tabel 5 på næste side.

Silkeborg Lærereforening konstaterer

At tildelingen i budget 2017 fører til, at fire skoler har et negativt råderum i skoleåret 16/17, og at dette tal stiger til syv skoler i skoleåret 17/18. Budgettildelingen resulterer i en tildelingsmodel, der reelt gør, at skolerne ikke kan tilbyde eleverne de minimumstimer, eleverne skal have, og derfor kræves der en ekstra bevilling til disse skoler. Det er altså en model, som på forhånd giver skoler et negativt råderum.

Samtidig kan vi konstatere, at det, der engang var et minimumskrav på 8 frie timer, i dag ikke er muligt for 20 ud af 27 folkeskoler.

Beregning af frie timer pr. elev

Skole	2016-17	2017- 18
	Frie timer pr. elev	Frie timer pr. elev
Ans Skole	4,6	5,0
Balleskolen	7,8	6,6
Bryrup Skole	1,3	-2,4
Buskelundskolen	10,4	9,1
Dybkærskolen	6,0	8,3
Frisholm Skole	7,0	6,6
Funder Skole	-2,0	2,0
Fårvang Skole	6,4	9,9
Gjern Skole	9,3	8,4
Gjessø Skole	8,2	7,0
Grauballe Skole	2,4	6,1
Gødvadskolen	2,5	1,0
Hvinningdalskolen	7,0	5,8
Kjellerup Skole	4,4	6,1

Skole	2016-17	2017- 18
	Frie timer pr. elev	Frie timer pr. elev
Kragelund Skole	0,8	-3,7
Langsøskolen	4,8	7,1
Resenbro Skole	3,5	4,8
Sejs Skole	10,9	8,0
Sjørsløv Skole	1,8	-0,5
Skægkærskolen	0,6	2,4
Sorring Skole	-0,4	-3,2
Sølystskolen	8,1	11,3
Thorning Skole	-0,6	-0,4
Vestre Skole	9,4	7,3
Vinderslev Skole	1,4	-1,5
Virklund Skole	7,4	10,2
Voel Skole	-0,4	-1,9

Tabel 5

Tildeling fra PPR, aldersreduktion, fleksjobs, ledelse/adm. er ikke indeholdt i tallene.

Beregningen er foretaget ved at dividere forskellen i tildelte timer minus minimumstimetallet med elevtallet for skolen.

Silkeborg Lærereforening mener

Råderummet på skolerne er alt for lavt, og skolernes mulighed for at udføre de opgaver, de er pålagt, er nærmest umulig i almindelighed og for skolerne med røde tal i særdeleshed.

Tildelingsmodellen er utilstrækkelig og skal derfor ændres, så alle skoler har et råderum, der gør det muligt at gennemføre deres opgaver på en fornuftig måde. Alle skoler skal kunne tilbyde vikartimer, bibliotekstimer, støtteundervisning osv. Når Silkeborg Kommune har valgt, at have de skoler man har, bør man også sørge for, at de kan tilbyde de timer, som de skal. Dette kræver, at alle skoler som minimum får tildelt penge, som gør det muligt at dække de timer, som folkeskoleloven kræver.

Der er her tale om så snæver budgetføring, at det bliver småting, der vælter et skolebudget, hvilket kan have store konsekvenser for de enkelte skoler.

Her er der mange parametre, der har indflydelse:

- Tildelingsmodellen, der på forhånd giver skoler med et "forkert" elevtal i klasserne et negativt råderum.
- Lønsumsstyring, der ikke giver den reelle løn, der skal bruges til de lærere, der er ansat.
- Tildeling af undervisningsmidler og IT, PLC, osv.
- Specialundervisning – hvis det er nødvendigt, at sende en elev til specialundervisning, fører dette lynhurtigt til et overforbrug på skolens budget.

Lønsumsstyring

Lønsummen udregnes på følgende måde:

- Skolerne får tildelt timer ud fra timetildelingsmodellen.
- Det samlede antal timer divideres med 735, hvilket giver det normerede antal lærerstillinger på skolen.
- Antallet af stillinger ganges med gennemsnitslønnen for en lærer. Det fremkomne beløb kaldes for lønsummen, og er det beløb skolerne får tildelt til, at lønne det personale, der skal løse de opgaver, skolen har ansvaret for.

Synliggørelse af problemet gennem eksempel (alle tal er fiktive):

- Til en skole beregnes der, via antallet af elever og timetildelingsmodellerne, at eleverne i et skoleår i alt skal have 17.625 undervisningstimer á 60 minutter.
- Antallet af lærere, der skal bruges til dette beregnes til $18.375 : 735 = 25$ lærere.
- Gennemsnitslønnen for en lærer er (politisk) fastsat til 468.000 kr.
- Gennemsnitslønnen for en lærer er (i virkeligheden) 485.000 kr.
- Den politisk fastsatte gennemsnitsløn er altså ca. 4 % for lav.
- En af årsagerne er, at tjenestemandspensionerne ikke er medregnet ved fastsættelsen af gennemsnitslønnen.
- Tildelingsmodellen giver 25 lærere, men gennemsnitslønnen og dermed lønsummen gør at skolen kun kan ansætte 24 lærere.
- Problemet med lønsumsstyring fører til en skjult besparelse i forhold til det beskrevne serviceniveau.

Problemet med lønsumsstyringen kan løses på flere måder:

- Tildelingsmodellen tilpasses den faktiske lønsum, så serviceniveauet fremgår tydeligt. Det vil betyde, at eleverne budgetmæssigt tildeles færre timer, og at det negative råderum på skolerne vil blive større.
- Lønsummen tilpasses den besluttede tildelingsmodel, så der bliver tale om reel gennemsnitsløn, og dermed giver skolerne den fleksibilitetsmulighed, samt et større råderum, som er ideen med lønsumsstyring.

Silkeborg Lærerforening mener:

- at lønsumsstyring ikke giver et retvisende billede af virkeligheden, sådan som den er anvendt. Budgettet er derfor heller ikke retvisende.
- at det er vigtigt, at lønsummen afspejler den reelle gennemsnitsløn inklusive tjenestemandspensionerne

Undervisningsmidler og IT

Vi konstaterer:

I budgetforudsætningerne kan vi konstatere, at der er en reduktion på alle konti på 1,1 %, og at der yderligere spares der 560.000 kr. på tildelingen til undervisningsmaterialer i skolen.

Dette betyder ligeledes, at tildelingen til IT også reduceres.

Silkeborg Lærereforening mener:

Kravet om besparelser på området, hænger ikke sammen med de forventninger, der stilles skolerne. Med reformen fik vi en "Ny og anderledes skoledag", og det kræver netop flere undervisningsmaterialer. Desuden er der kommet nye fag på nye klassetrin, understøttende undervisning og bevægelse i undervisningen, som kræver ekstra indkøb. Det bliver unægtelig sværere at lave spændende og varieret undervisning, når beløbet til undervisningsmidler reduceres atter en gang.

Reduceringen af udgiften til IT hænger ikke sammen med kravet om brug af IT i undervisningen.

Prisen stiger på digitale læremidler. Eksempelvis koster en stor matematikportal 21 % af en bestemt skoles budget til digitale læremidler. I øjeblikket kan skolerne få refunderes 50 % af et bestemt beløb til digitale læremidler, men denne pulje forsvinder med udgangen af 2017.

Indførelsen af den digitale læringsplatform Meebook kræver mere IT-udstyr i hele skoleforløbet. Med Silkeborg Kommunens strategi Bring Your Own Device (BYOD), forventes det, at primært de ældste elever selv medbringer computere/tablets, dermed sættes den grundlovssikrede ret til fri skolegang kraftigt under pres.

I dagsordenen til BBU mødet den 9. august 2016 kunne man læse, at Silkeborg Kommune vil investere i Chromebooks til alle mellemtrins- og udskolingselever. Det er en beslutning, vi kun kan bakke op om. Men investeringen på 5,5 millioner kr. dækker ikke behovet i fuldt omfang. Skoleafdelingen skal finde de fornødne midler, men det er i et budget, der i forvejen er kraftigt beskåret. Silkeborg Lærereforening mener ikke, at man kan skære yderligere på analoge læremidler i den tro, at Chromebooks og digitale læremidler kan erstatte behovet. Det er meget sjældent, at de digitale læremidler helt kan erstatte bøger og classesæt, da indholdet i de digitale læremidler ikke kan dække et undervisningsbehov helt.